



Warszawa, 27 maja 2020 r.

**PREZES**  
**URZĘDU REGULACJI ENERGETYKI**  
*dr inż. Rafał Gawin*

**DRR.WRG.745.1.2020.ŁWę**

**DECYZJA**

Na podstawie art. 30 ust. 2 rozporządzenia Komisji (UE) nr 312/2014 z dnia 26 marca 2014 r. ustanawiającego kodeks sieci dotyczący bilansowania gazu w sieciach przesyłowych (Dz. Urz. UE L 91 z 27.3.2014, s. 15 i nast., dalej: „rozporządzenie 312/2014”), art. 23 ust. 2 pkt 11a ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2020 r., poz. 284, 471, 568, dalej: „ustawa Prawo energetyczne”) oraz na podstawie art. 104 § 1 i 2, art. 107 § 1 i 3 oraz art. 155 i art. 154 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256, 695, ze zm. dalej: „k.p.a.”) w zw. z art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne

**po rozpatrzeniu wniosku**

Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-System S.A. z siedzibą w Warszawie (dalej: „Wnioskodawca” lub „OSP”) z dnia 28 kwietnia 2020 r., znak: PF.5120.2.2020.2, który wpłynął do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (dalej: „Prezes URE”) w dniu 28 kwietnia 2020 r., w przedmiocie zatwierdzenia metody kalkulacji opłat związanych z neutralnością bilansowania zawartej w dokumencie „Mechanizm zapewnienia neutralności kosztowej działań bilansujących Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. z siedzibą w Warszawie zgodnie z rozporządzeniem Komisji (UE) nr 312/2014 z dnia 26 marca 2014 r. ustanawiającym kodeks sieci dotyczący bilansowania gazu w sieciach przesyłowych”, zmienionego następnie pismem z dnia 19 maja 2020 r., znak: PF.5120.2.2020.4,

**postanawiam**

1. zatwierdzić metodę kalkulacji opłat związanych z neutralnością bilansowania zawartą w dokumencie „Mechanizm zapewnienia neutralności kosztowej działań bilansujących Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. z siedzibą w Warszawie zgodnie z rozporządzeniem Komisji (UE) nr 312/2014 z dnia 26 marca 2014 r. ustanawiającym kodeks sieci dotyczący bilansowania gazu w sieciach przesyłowych”
2. ustalić termin wejścia w życie metody kalkulacji opłat związanych z neutralnością bilansowania, o której mowa w pkt 1 powyżej, na dzień 1 czerwca 2020 r. o godz. 06:00
3. uchylić z dniem 1 czerwca 2020 r. o godz. 06:00 decyzję Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 15 grudnia 2018 r., znak: DRR.WRG.7129.6.2018.ŁWę.



## UZASADNIENIE

W dniu 28 kwietnia 2020 r. do Prezesa URE wpłynął wniosek OSP z dnia 28 kwietnia 2020 r., znak: PF.5120.2.2020.2, w przedmiocie zatwierdzenia metody kalkulacji opłat związanych z neutralnością bilansowania zawartej w dokumencie „Mechanizm zapewnienia neutralności kosztowej działań bilansujących Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM Spółka akcyjna z siedzibą w Warszawie zgodnie z rozporządzeniem Komisji (UE) nr 312/2014 z dnia 26 marca 2014 r. ustanawiającym kodeks sieci dotyczący bilansowania gazu w sieciach przesyłowych” (dalej: „Mechanizm”).

W dniach 23 marca – 10 kwietnia 2020 r. OSP przeprowadził konsultacje z użytkownikami rynku odnośnie proponowanych zmian w Mechanizmie. Uwagi zgłoszone w ramach konsultacji wraz ze sposobem uwzględnienia zostały przedłożone Prezesowi URE.

Pismem z dnia 12 maja 2020 r., znak: DRG.WRG.745.1.2020.ŁWę Prezes URE wezwał OSP do złożenia wyjaśnień oraz wprowadzenia zmian do zaproponowanego Mechanizmu.

OSP pismem z dnia 19 maja 2020 r., znak: PF.5120.2.2020.4 wprowadził zmiany do Mechanizmu oraz przedłożył wyjaśnienia. Jednocześnie OSP złożył oświadczenie, że rezygnuje z możliwości wypowiedzenia się odnośnie zgromadzonego materiału dowodowego. Wnioskodawca oświadczył również, że rezygnuje ze składania dodatkowych uwag i wyjaśnień.

**Po przeprowadzeniu analizy zebranego materiału dowodowego Prezes URE ustalił co następuje.**

Wnioskodawca posiada koncesję na przesyłanie paliw gazowych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, udzieloną decyzją Prezesa URE z dnia 30 czerwca 2004 r. nr PPG/95/6154/W/2/2004/MS ze zmianami.

Decyzją z dnia 23 czerwca 2006 r., znak: DPE-47-4(2)/6154/2006/BT, zmienioną decyzją z dnia 18 grudnia 2006 r., znak: DPE-47-10(5)/6154/2006/MW, decyzją z dnia 9 grudnia 2009 r., znak: DPE47-109(2)/6154/2009/BP oraz decyzją z dnia 13 października 2010 r., znak: DPE-47203(7)/6154/2010/BT, decyzją z dnia 6 grudnia 2018 r., znak: DRG.DRG-1.4720.1.201.KL Prezes URE wyznaczył Wnioskodawcę operatorem systemu przesyłowego gazowego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej na okres do dnia 6 grudnia 2068 r. Ponadto, decyzją z dnia 17 listopada 2010 r., znak: DPE-4720-4(8)/2010/6154/BT, Prezes URE wyznaczył z urzędu Wnioskodawcę operatorem systemu przesyłowego gazowego na znajdującym się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej odcinku gazociągu Jamał – Europa Zachodnia (dalej: „SGT”), którego właścicielem jest System Gazociągów Tranzytowych EuRoPol GAZ S.A. z siedzibą w Warszawie, na okres do dnia 31 grudnia 2025 r.

W toku postępowania Prezes URE zastosował przede wszystkim przepisy rozporządzenia 312/2014. Zasada neutralności bilansowania OSP została wyrażona w art. 29 ust. 1 rozporządzenia 312/2014. Zgodnie z tym przepisem OSP nie może czerpać zysków ani ponosić strat z tytułu wypłacanych i otrzymywanych opłat za niezbilansowanie, opłat śróddziennych, opłat za działania bilansujące i innych opłat związanych z jego działalnością bilansującą, za którą uznaje się wszystkie działania podejmowane przez operatora systemu przesyłowego w celu wywiązania się z obowiązków określonych w niniejszym rozporządzeniu. Przepis z jednej strony wymienia opłaty, których zasady pobierania zostały uregulowane w rozporządzeniu 312/2014, jednocześnie jednak



wskazuje, że w ramach metody kalkulacji opłat związanych z neutralnością bilansowania powinny zostać rozliczone wszelkie inne opłaty związane z działalnością bilansującą.

W celu zachowania zasady neutralności działań bilansujących, OSP powinien przenosić na użytkowników sieci wszelkie koszty i przychody związane z prowadzeniem działań bilansujących. Przepływy pieniężne z tytułu neutralności bilansowania są realizowane poprzez pobieranie lub uiszczanie przez OSP opłaty związanej z neutralnością bilansowania. Zgodnie z art. 30 ust. 1 rozporządzenia 312/2014 opłata związana z neutralnością bilansowania jest płacona przez odpowiedniego użytkownika sieci lub na jego rzecz. W celu ograniczenia ryzyka poniesienia strat przez Wnioskodawcę na skutek niewywiązywania się przez uczestników sieci z płatności z tytułu opłat związanych z jego działalnością bilansującą oraz opłat związanych z neutralnością bilansowania, Wnioskodawca ma prawo podejmować konieczne środki oraz nakładać na użytkowników sieci odpowiednie wymogi umowne, w tym wymagać zabezpieczeń finansowych.

Przedłożona do zatwierdzenia metoda kalkulacji opłat związanych z bilansowaniem, zawierająca zmiany w stosunku do metody kalkulacji opłat zatwierdzonej decyzją Prezesa URE z dnia 15 grudnia 2018 r., znak: DRR.WRG.7129.6.2018.ŁWę umożliwia OSP realizację wskazanych powyżej obowiązków oraz uprawnień.

Mechanizm uwzględnia warunki w jakich Wnioskodawca realizuje swoją działalność jako operator systemu przesyłowego dla systemu przesyłowego gazowego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz dla gazociągu znajdującego się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej Polskiego Odcinka Systemu Gazociągów Tranzytowych Jamał-Europa Zachodnia, gdzie Wnioskodawca został wyznaczony Operatorem. Uwzględnia on w szczególności istnienie trzech obszarów bilansowania, odpowiednio dla KSP<sub>WM</sub> oraz KSP<sub>Za</sub>, a także dla SGT. Mechanizm określa, że opłata związana z neutralnością bilansowania jest obliczana dla każdego obszaru bilansowania osobno w oparciu o koszty i przychody przypisane bezpośrednio do danego obszaru bilansowania oraz koszty ogólne, które będą ustalane dla każdego obszaru bilansowania na podstawie klucza rozliczeniowego odzwierciedlającego w ujęciu wartościowym działania podejmowane w celu zbilansowania poszczególnych obszarów bilansowania.

Metoda kalkulacji opłat związanych z neutralnością bilansowania zawiera również zasady podziału opłat pomiędzy użytkowników sieci oraz zasady zarządzania ryzykiem kredytowym. W Mechanizmie zostały przedstawione następujące zagadnienia: 1) koszty i przychody podlegające uwzględnieniu w ramach neutralności; 2) przepływy pieniężne z tytułu neutralności bilansowania; 3) mechanizm korygujący wysokość stawki opłaty związanej z neutralnością bilansowania; 4) uzgodnienia dotyczące zarządzania ryzykiem kredytowym.

### **Koszty i przychody podlegające uwzględnieniu w ramach neutralności**

Katalog kosztów i przychodów został określony w art. 29 ust. 2 rozporządzenia 312/2014. Stosownie do art. 29 ust. 2 rozporządzenia 312/2014 OSP przenosi na użytkowników sieci: a) wszelkie koszty i przychody z tytułu opłat za niezbilansowanie dobowe i opłat śróddziennych; b) wszelkie koszty i przychody z tytułu działań bilansujących podejmowanych zgodnie z art. 9; c) wszelkie inne koszty i przychody związane z działalnością bilansującą prowadzoną przez operatora systemu przesyłowego.

Zgodnie z art. 30 ust. 1 rozporządzenia 312/2014 opłata związana z neutralnością bilansowania jest płacona przez odpowiedniego użytkownika sieci lub na jego rzecz. Opłata związana z neutralnością bilansowania została zdefiniowana w art. 3 pkt 3) rozporządzenia 312/2014. Zgodnie z tym



przepisem opłata ta oznacza opłatę odpowiadającą różnicy pomiędzy kwotami otrzymanymi lub należnymi a kwotami zapłaconymi lub przypadającymi do zapłaty przez operatora systemu przesyłowego z tytułu wykonywanej przez niego działalności bilansującej, której kwota jest wyliczana odpowiednim użytkownikom sieci lub od nich pobierana.

Art. 9 rozporządzenia 312/2014 wymienia następujące działania bilansujące: a) zakup lub sprzedaż produktów przenoszących prawo własności paliwa gazowego; b) stosowanie innych standardowych produktów krótkoterminowych tj. produktów związanych z lokalizacją, produktów na określony okres, produktów związanych z lokalizacją i na określony okres; c) usługi bilansujące d) prowadzenie obrotu gazem na sąsiadującym obszarze bilansowania oraz na przesyłanie gazu do i z tego obszaru bilansowania.

W przypadku kosztów i przychodów z tytułu działań bilansujących podejmowanych zgodnie z art. 9 oraz wszelkich innych kosztów i przychodów związanych działalnością bilansującą, rozporządzenie 312/2014 wprowadza jednocześnie kryteria na podstawie których Prezes URE powinien ocenić czy te koszty i przychody zostały poniesione lub uzyskane w sposób efektywny. Zgodnie z art. 29 ust. 1 lit. b rozporządzenia 312/2014 krajowy organ regulacyjny dokonuje takiego ustalenia w oparciu o ocenę, która: a) wykazuje, w jakim zakresie operator systemu przesyłowego mógł w sposób racjonalny ograniczyć koszty ponoszone przy podejmowaniu działań bilansujących; oraz b) jest przeprowadzana na podstawie informacji, czasu i narzędzi, które były dostępne dla operatora systemu przesyłowego w chwili, gdy zdecydował się podjąć działanie bilansujące.

W metodzie kalkulacji opłaty z tytułu neutralności bilansowania powinny zostać również uwzględnione wszelkie inne koszty i przychody związane z działalnością bilansującą prowadzoną przez operatora systemu przesyłowego (art. 29 ust. 2 lit. c) rozporządzenia 312/2014).

W zakresie przychodów zaproponowanych w Mechanizmie zostały uwzględnione przede wszystkim przychody z tytułu opłaty wynikającej z braku realizacji usług systemowych przez użytkownika sieci, opłaty za niedotrzymanie nominacji, opłaty za niedotrzymanie prognozy transportowej, jak również opłaty za niezgodność danych operatywnych w stosunku do danych rozliczeniowych. Zaproponowanie otwartego katalogu oznacza również, że nie tylko koszty, ale także wszelkie ewentualne przychody związane z działalnością bilansującą będą musiały zostać uwzględnione w opłacie z tytułu neutralności bilansowania.

### **Przepływy pieniężne z tytułu neutralności bilansowania**

Przeniesienie przez OSP na użytkowników kosztów i przychodów związanych z działaniami bilansującymi następuje za pośrednictwem opłaty związanej z neutralnością bilansowania płaconej odpowiednio przez użytkownika sieci lub na jego rzecz (art. 30 ust. 1 rozporządzenia 312/2014). Kwota, którą użytkownicy sieci są zobowiązani uiścić na rzecz OSP lub od niego otrzymać jest ustalana proporcjonalnie do ilości gazu ziemnego wyrażonej w MWh, przesłanej przez dany podmiot w danym miesiącu. OSP stosuje mechanizm rozliczania opłaty z użytkownikami poprzez zestawienie kosztów i przychodów związanych z działaniami bilansującymi, a następnie zależnie od wyniku tego działania koszty i przychody są odpowiednio rozliczane. W przypadku, gdy koszty OSP były większe niż przychody, OSP pobiera odpowiednią opłatę od użytkowników sieci. Natomiast jeżeli przychody przekraczały poniesione koszty, osiągniętą nadwyżkę OSP jest zobowiązany przenieść na użytkowników sieci. Wówczas użytkownik sieci wystawia fakturę VAT wobec OSP odpowiadającą kwocie ustalonej przez OSP dla danego użytkownika w ramach opłaty związanej z neutralnością bilansowania. Opłata związana z neutralnością bilansowania powinna być wyszczególniona na



fakturze VAT użytkownika systemu lub operatora systemu przesyłowego. Do faktury VAT wystawionej przez OSP powinny być dołączone odpowiednie informacje dodatkowe takie jak dobową ilość niezbilansowania oraz poziom przekroczenia dobowego limitu niezbilansowania danego użytkownika sieci, a także stawki zastosowane do obliczenia należności którą dany użytkownik sieci jest zobowiązany uiścić na rzecz OSP wraz z podaną kwotą tych należności.

Stosownie do art. 30 ust. 3 rozporządzenia 312/2014 opłata związana z neutralnością bilansowania jest proporcjonalna w stosunku do zakresu wykorzystywania przez użytkownika sieci odpowiednich punktów wejścia lub wyjścia lub sieci przesyłowej. Oznacza to, że OSP może zaproponować rozliczanie opłaty związanej z neutralnością bilansowania biorąc pod uwagę albo wykorzystanie przez użytkownika sieci odpowiednich punktów wejścia, odpowiednich punktów wyjścia lub całej sieci przesyłowej. OSP zaproponował wykorzystanie sieci przesyłowej. Zgodnie z Mechanizmem OSP nakłada lub pobiera opłatę odpowiednio do ilości przesłanego w ramach sieci przesyłowej paliwa gazowego.

Koszty i przychody uzyskane i poniesione w związku z działaniami bilansującymi oraz ilość paliwa gazowego przesłanego w danym miesiącu w sieci przesyłowej stanowią podstawę do obliczenia stawki opłaty związanej z neutralnością finansową bilansowania (SNF).

W przypadku, gdy dla miesiąca gazowego stawka opłaty związanej z neutralnością bilansowania przyjmie wartość dodatnią, opłata związana z neutralnością bilansowania wnoszona jest przez użytkownika sieci na rzecz OSP. W przypadku gdy dla miesiąca gazowego stawki opłaty związanej z neutralnością bilansowania przyjmie wartość ujemną, opłata związana z neutralnością bilansowania jest wnoszona przez OSP na rzecz użytkownika sieci. Po obliczeniu stawki opłaty związanej z neutralnością bilansowania za dany miesiąc, opłata z tytułu neutralności bilansowania jest obliczana w stosunku do danego użytkownika przy uwzględnieniu ilości paliwa gazowego przesłanego siecią przesyłową, dla której operatorem jest Wnioskodawca.

#### **Mechanizm korygujący wysokość stawki opłaty związanej z neutralnością bilansowania**

Mechanizm zawiera również zasady korekty stawki stosowanej do obliczenia opłaty z tytułu neutralności bilansowania oraz zasady korekty dotyczące stricte opłaty z tytułu neutralności bilansowania. Korekta stawki z tytułu neutralności bilansowania nastąpi w dwóch przypadkach:

1) niezbędne jest dokonanie korekty stawki SNF jeżeli:

a) Prezes URE uznał koszty i przychody za poniesione lub uzyskane w sposób nieefektywny, zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami krajowymi;

b) Wystąpiła konieczność dokonania korekty kosztów lub przychodów w poprzednich okresach rozliczeniowych w celu osiągnięcia neutralności kosztowej OSP;

2) Niezbędne jest dokonanie korekty wysokości opłaty z tytułu neutralności bilansowania (ONB).

Korekta opłaty z tytułu neutralności bilansowania ma miejsce w sytuacji, gdy niezbędne będzie wprowadzenie korekty do Handlowego Raportu Przesyłu odnośnie ilości gazu przesłanego przez danego użytkownika sieci. W takiej sytuacji stawka z tytułu neutralności bilansowania nie ulegnie zmianie. Korekcie będzie podlegać ilość gazu przypisanego danemu użytkownikowi sieci. Po ustaleniu wysokości niezbędnej korekty użytkownik sieci lub OSP są zobowiązani do wystawienia, zależnie od przypadku, faktury korygującej lub też faktury uwzględniającej wysokość korekty opłaty



z tytułu neutralności bilansowania. Zasady korygowania wysokości opłaty z tytułu neutralności bilansowania zostały zawarte w punkcie IV. Mechanizmu.

Należy podkreślić, że jednym z przypadków, kiedy niezbędne będzie dokonanie korekty wysokości opłat jest uznanie przez Prezesa URE kosztów i przychodów za poniesione lub uzyskane przez Operatora w sposób nieefektywny. Dotyczy to kosztów i przychodów uregulowanych w art. 29 ust. 2 lit. b) (koszty i przychody z tytułu działań bilansujących) oraz art. 29 ust. 2 lit. c) (wszelkie inne koszty i przychody związane z działalnością bilansującą prowadzoną przez operatora systemu przesyłowego) rozporządzenia 312/2014.

#### **Uzgodnienia dotyczące zarządzania ryzykiem kredytowym**

Jednym z elementów metody kalkulacji opłat związanych z neutralnością bilansowania muszą być uzgodnienia dotyczące zarządzania ryzykiem kredytowym. Zgodnie z art. 31 ust. 1 rozporządzenia 312/2014 operator systemu przesyłowego ma prawo podejmować konieczne środki i nakładać na użytkowników sieci odpowiednie wymogi umowne, w tym zabezpieczenia finansowe, aby zmniejszyć ryzyko niewywiązania się przez nich z płatności należnych z tytułu opłat, o których mowa w art. 29 i 30 rozporządzenia 312/2014. Ww. przepis przyznaje operatorowi prawo do podejmowania środków oraz zawierania z użytkownikami sieci umów zawierających odpowiednie wymogi umowne. Rozporządzenie 312/2014 jako wymogi umowne jedynie przykładowo wymienia zabezpieczenia finansowe, ponieważ katalog wymogów umownych na gruncie rozporządzenia 312/2014 jest katalogiem otwartym. Kryterium decydującym o uznaniu danego postanowienia za warunek umowny jest zmniejszenie przez to postanowienie ryzyka niewywiązania się przez użytkowników sieci z płatności należnych opłat za działania bilansujące oraz opłaty związanej z neutralnością bilansowania. Do warunków umownych, obok zasad ustanawiania i weryfikacji rodzaju i wysokości zabezpieczeń finansowych należy zatem zaliczyć zasady zaspokajania roszczeń OSP z tytułu zabezpieczeń finansowych, zasady wypowiedzania umowy przesyłowej z powodu braku zabezpieczeń finansowych w odpowiedniej wysokości, terminy ważności zabezpieczeń ustanowionych przez użytkowników sieci, zasady zwalania zabezpieczenia po okresie obowiązywania umowy przesyłowej oraz zasady stosowane w przypadku wznowienia świadczenia usługi przesyłania.

Zgodnie z art. 31 ust. 3 rozporządzenia 312/2014 w przypadku niewywiązania się z płatności przez użytkownika sieci operator systemu przesyłowego nie odpowiada za ewentualnie poniesioną stratę, pod warunkiem że środki i wymogi, o których mowa w art. 31 ust. 1 i 2 rozporządzenia 312/2014, zostały w należyty sposób wdrożone, a strata ta podlega odzyskaniu zgodnie z metodą, o której mowa w art. 30 ust. 2 rozporządzenia 312/2014. Oznacza to, że w przypadku niewywiązania się z płatności przez użytkownika sieci, poniesione z tego tytułu straty OSP może odzyskać w ramach opłaty z tytułu neutralności bilansowania. Warunkiem odzyskania straty przez OSP jest jednak zastosowanie środków i wymogów określonych w art. 31 ust. 1 i 2 rozporządzenia 312/2014. OSP przede wszystkim musi podjąć działania oraz skorzystać z wymogów umownych mających na celu zmniejszenie ryzyka niewywiązania się przez użytkowników sieci z płatności należnych z tytułu opłat, o których mowa w art. 29 i 30 rozporządzenia 312/2014. OSP będzie mógł rozliczyć straty po podjęciu działań mających na celu dochodzenie roszczeń.

Zgodnie natomiast z art. 31 ust. 2 rozporządzenia 312/2014 wymogi umowne muszą być zgodne z zasadami przejrzystości i równego traktowania i proporcjonalne do celu ich ustanowienia. W ocenie Prezesa URE wymogi umowne zostały ustanowione na zasadach przejrzystości, równego traktowania oraz są proporcjonalne do celu ich ustanowienia.



Należy również podkreślić, że przepisy rozporządzenia 312/2014 nawiązują do art. 14 ust. 3 rozporządzenia 715/2009. Zgodnie z tym przepisem w stosownych przypadkach, usługi związane z dostępem stron trzecich mogą być świadczone pod warunkiem, że użytkownicy sieci przedstawiają odpowiednie gwarancje dotyczące swojej wiarygodności finansowej. Art. 14 ust. 3 rozporządzenia 312/2014 stanowi ponadto, że gwarancje takie nie stanowią nieuzasadnionych barier przy wejściu na rynek oraz są niedyskryminacyjne, przejrzyste i proporcjonalne. Ww. przepis należy interpretować w ten sposób, iż w określonych sytuacjach OSP powinien uzależnić świadczenie usług przesyłania od wniesienia stosownego zabezpieczenia. Pod pojęciem stosownych przypadków, o których mówi art. 14 ust. 3 rozporządzenia 715/2009 należy bowiem rozumieć przede wszystkim obowiązek ustanowienia zabezpieczeń, o których mowa w art. 31 rozporządzenia 312/2014.

Zgodnie z punktem V.1.B. Mechanizmu wysokość zabezpieczenia została ustalona na poziomie 125% wartości wymagalnych i niewymagalnych roszczeń OSP wobec użytkownika sieci, które zostały wyszczególnione na wystawionej przez OSP fakturze VAT (pomniejszych o wysokość zobowiązań OSP wobec użytkownika sieci) oraz wynikających z wysokości potencjalnej opłaty za niezbilansowanie, ustalonej na podstawie salda wzajemnych zobowiązań OSP i użytkownika sieci za wszystkie doby gazowe oraz wartości Ceny Średniej Rozliczenia Bilansowania (CSRB), które nie zostały jeszcze objęte fakturą za bilansowanie. Alternatywnie wysokość wymaganego zabezpieczenia jest obliczana na podstawie dwukrotności opłaty za świadczone usługi przesyłania ustalonej na podstawie przydziału przepustowości danego użytkownika sieci.

W toku niniejszego postępowania OSP zaproponował wprowadzenie trzeciej wysokości zabezpieczenia tj. zabezpieczenia w formie kwoty minimalnej wynoszącej 150.000,00 zł. Wprowadzenie trzeciej kwoty zabezpieczenia uzasadnione jest faktem, iż zgodnie z dotychczas obowiązującymi zasadami OSP nie może wymagać ustanowienia zabezpieczenia przez ZUP, który dotychczas nie posiadał przydziału przepustowości lub przydziału zdolności lub posiadał przydział zdolności, ale z niego nie korzystał. Zabronowana przez OSP kwota zabezpieczenia w formie ryczałtowej odpowiada średniej wielkości zobowiązań wobec OSP z tytułu niezbilansowania. Prezes URE, mając także na uwadze fakt, że zabezpieczenie w formie ryczałtowej obowiązuje na rynku energii elektrycznej, jak również stosowane jest przez operatorów systemów gazowych w innych państwach UE, uznał proponowane regulacje za zasadne. Należy również podkreślić, że obowiązek ustanowienia minimalnego zabezpieczenia finansowego w kwocie 150.000,00 zł będzie egzekwowany od dnia 1 października 2020 r., a zatem wraz z rozpoczęciem nowego roku gazowego.

Na użytkownikach sieci ciąży zatem obowiązek kontrolowania, która z tych trzech wartości jest najwyższa i na tej podstawie utrzymywania stosownego zabezpieczenia.

W toku niniejszego postępowania OSP zaproponował, że wezwanie do uzupełnienia zabezpieczenia do odpowiedniej wysokości będzie wysyłane do godz. 15:00, zamiast jak dotychczas do godz. 13:00 (V. 1. D. Mechanizmu). OSP zaproponował również, że będzie mógł odstąpić od wzywania do uzupełnienia zabezpieczenia, jeżeli różnica pomiędzy wymaganym a ustanowionym zabezpieczeniem będzie mniejsza niż 1000,00 zł. Zmianę należy ocenić pozytywnie, ponieważ wzywanie użytkownika sieci do uzupełnienia niewielkiej kwoty zabezpieczenia jest działaniem nieekonomicznym zarówno dla OSP, jak i użytkownika sieci, który musi uzupełnić zabezpieczenie w bardzo krótkim czasie.

W toku niniejszego postępowania OSP przedłożył do zatwierdzenia Mechanizm przewidujący szczególne zasady wznowienia świadczenia usługi przesyłania w przypadku, gdy danemu użytkownikowi zostanie zawieszony przydział zdolności, ponieważ ustanowione przez niego



zabezpieczenie było na niższym poziomie niż wymagane (pkt V.8. Mechanizmu). Mechanizm neutralności będzie więc przewidywał obowiązek wniesienia zabezpieczenia finansowego na wyższym poziomie niż standardowy przez podmioty którym co najmniej raz zawieszono przydział zdolności w następstwie braku zabezpieczenia na wymaganym przez Mechanizm poziomie.

Do Mechanizmu wprowadzono również nowy punkt tj. V.8. Mechanizmu. W przypadku wznowienia świadczenia usługi przesyłania po okresie zawieszenia, zabezpieczenie dla danej doby gazowej nie może być niższe niż 400.000,00 zł albo 200% salda zobowiązań ZUP i OSP (wymagalnych za bilansowanie i świadczenie usługi przesyłania, niewymagalnych za bilansowanie), albo trzykrotności opłaty za świadczone usługi przesyłania ustalonej na podstawie przydziału przepustowości w zależności od tego, która z tych kwot będzie wyższa. OSP zaproponował, że wyższe zabezpieczenie będzie utrzymywane przez okres 3 miesięcy (pkt V.8. Mechanizmu).

Mechanizm zawiera również katalog zabezpieczeń, które użytkownik sieci może złożyć. Zabezpieczenie finansowe winno być wniesione nie później niż na pięć dni roboczych przed rozpoczęciem świadczenia usług przesyłania przez OSP. OSP zaproponował doprecyzowanie zapisów Mechanizmu w celu usunięcia wątpliwości, że zabezpieczenia może być ustanawiane np. częściowo w formie gwarancji bankowej, a częściowo depozytu pieniężnego.

W ramach niniejszego postępowania OSP zaproponował rezygnację z możliwości ustanowienia zabezpieczenia w formie gwarancji ubezpieczeniowej. OSP wskazał, że gwarancja ubezpieczeniowa nie była instrumentem często stosowanym przez ZUP-y. Ponadto, gwarancja ubezpieczeniowa jest instrumentem zapewniającym mniejszy poziom bezpieczeństwa niż gwarancja bankowa.

Ponadto wprowadzono zasadę, że gwarancję bankową może wystawić bank z siedzibą na terytorium UE lub EFTA. Propozycję OSP należy uznać za zasadną, ponieważ ryzyko niewypłacalności takich instytucji będzie znacznie mniejsze niż w przypadku państw spoza UE lub EFTA. Co więcej, zgodnie z propozycją OSP gwarancja bankowa musi być wystawiona przez podmiot, który nie jest objęty na podstawie obowiązujących przepisów prawa sankcjami, w tym wprowadzonym na podstawie art. 215 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej („TFUE”) środkami ograniczającymi w zakresie świadczenia usług finansowych, bankowych lub inwestycyjnych (V. 1. A. Mechanizmu). Zaproponowane zmiany w stosunku do dotychczas obowiązującego Mechanizmu należy uznać za zasadne. Zmniejszone zostanie bowiem ryzyko, iż roszczenia OSP nie zostaną wyegzekwowane, a tym samym przychody OSP z tytułu bilansowania będą wyższe.

OSP zaproponował również ograniczenie możliwości wniesienia zabezpieczenia w formie poręczenia przez spółkę dominującą tylko do sytuacji, gdy spółka dominująca ma siedzibę na terytorium państwa członkowskiego UE lub EFTA, a prawem właściwym dla umowy poręczenia będzie prawo polskie. Wysokość poręczenia została ograniczona jedynie do 10% kapitału zakładowego spółki poręczającej. Ponadto, podmiot udzielający poręczenia nie może być objęty na podstawie obowiązujących przepisów prawa sankcjami, w tym wprowadzonym na podstawie art. 215 TFUE środkami ograniczającymi w zakresie świadczenia usług finansowych, bankowych lub inwestycyjnych. Udzielająca zabezpieczenia spółka dominująca powinna również posiadać odpowiednią ocenę ratingową oraz złożyć oświadczenie w formie aktu notarialnego o poddaniu się egzekucji obejmującej obowiązek zapłaty sumy pieniężnej do wysokości określonej w akcie notarialnym w trybie art. 777 Kodeksu postępowania cywilnego. Ponieważ Mechanizm nie definiuje pojęcia spółki dominującej, należy zastosować definicję zawartą w art 4 § 1 pkt 4 Kodeksu spółek handlowych.





Zaproponowane zmiany, zarówno w zakresie gwarancji bankowej, jak i poręczenia należy uznać za korzystną dla użytkowników, ponieważ wyeliminowane zostanie ryzyko konieczności dochodzenia roszczeń poza obszarem UE lub EFTA, co niewątpliwie może skutkować znaczącymi kosztami takich działań. Zarówno bowiem koszty dochodzenia roszczeń, jak roszczenia, które nie zostały ostatecznie zaspokojone podlegają rozliczeniu w ramach Mechanizmu, a zatem powodują obniżenie przychodów lub zwiększenie kosztów ponoszonych przez wszystkich użytkowników rynku.

Wskazanie, że podmiot wystawiający gwarancję lub udzielający poręczenia, który nie został objęty sankcjami ma charakter deklaracyjny. Przepisy nakładające sankcje są bowiem przepisami prawa publicznego i muszą być przestrzegane niezależnie czy zostały zawarte w Mechanizmie. Niemniej, pozytywnie należy ocenić wyraźne wskazanie, że podmiot wystawiający gwarancję bankową lub udzielający poręczenia musi spełniać określone warunki. W przypadku, gdy ów podmiot przestanie spełniać co najmniej jeden z warunków, wówczas niezbędne będzie wniesienie przez użytkownika sieci innego zabezpieczenia.

OSP zaproponował również wprowadzenie dodatkowego warunku dla podmiotów, które będą korzystały z zabezpieczenia w formie weksla własnego. Zgodnie z Mechanizmem w nowym brzmieniu, taki podmiot będzie musiał mieć siedzibę na terenie państwa członkowskiego UE lub EFTA. Co więcej, nowy Mechanizm przewiduje, że w przypadku, gdy dany podmiot przestanie spełniać choćby jedną przesłankę uprawniającą do ustanowienia zabezpieczenia w formie weksla własnego, będzie zobowiązany w ciągu 5 dni roboczych wnieść zabezpieczenie w innej formie.

### **Odrębne zasady dla grup bilansujących**

Użytkownik sieci będący podmiotem bilansującym grupę (tzw. ZUP<sub>BG</sub>) jest zobowiązany do wniesienia zabezpieczenia na poczet należności objętych fakturą wystawioną przez OSP na rzecz tego użytkownika, pomniejszonych o zobowiązania OSP oraz zobowiązania wynikające z niezbilansowania grupy bilansowej (pkt V.1.D. Mechanizmu).

OSP zaproponował zmiany do dotychczas obowiązującego Mechanizmu. Zgodnie z wnioskiem OSP w przypadku, gdy ZUP przestanie spełniać warunki do udziału w grupie bilansującej, OSP niezwłocznie wysyła wezwanie do ustanowienia zabezpieczenia w terminie 48 godzin. OSP proponuje wykreślić, że wezwanie następuje nie później niż w ciągu godziny od zawieszenia świadczenia usługi przesyłania na rzecz ZUP<sub>BG</sub>. Propozycję należy uznać za zasadną. ZUP będzie mieć 48 godzin na ustanowienie odpowiedniego zabezpieczenia od momentu otrzymania wezwania.

Ponadto, OSP zaproponował wprowadzenie zmian do punktu V.5. Mechanizmu. Zgodnie z zaproponowanym brzmieniem OSP będzie uprawniony do wypowiedzenia umowy przesyłowej, przydziału przepustowości lub przydziału zdolności w sytuacji, gdy ZUP, pomimo uprzedniego wezwania nie uzupełni lub nie przedłuży ważności zabezpieczenia finansowego. Wezwanie może nastąpić w formie pisemnej, za pośrednictwem poczty elektronicznej lub Systemu Wymiany Informacji (SWI).

### **Zwolnienie z obowiązku ustanowienia zabezpieczenia - rating**

Zgodnie z dotychczas obowiązującym Mechanizmem, użytkownicy legitymujący się wysokim, określonym w Mechanizmie ratingiem wystawionym przez odpowiednie agencje ratingowe są zwolnieni z obowiązku ustanowienia zabezpieczenia (pkt V.1. C. Mechanizmu). Oznacza to, że brak wniesienia zabezpieczeń nie może stanowić podstawy zawieszenia tych użytkowników sieci. W



przypadku, gdy ZUP<sub>BG</sub> jest podmiotem zwolnionym z obowiązku ustanowienia zabezpieczenia, zabezpieczenie w imieniu grupy bilansowej nie musi zostać ustanowione.

W ramach niniejszego postępowania OSP zaproponował, aby możliwość korzystania ze zwolnienia z obowiązku przedkładania zabezpieczenia została ograniczona jedynie do podmiotów, które oprócz legitymowania się odpowiednim ratingiem mają również swoją siedzibę na terytorium państwa członkowskiego UE lub EFTA. Zaproponowane postanowienie należy uznać za zasadne. Przede wszystkim ograniczono w ten sposób ryzyko, iż wymagalne wierzytelności nie zostaną wyegzekwowane, a tym samym OSP będzie przenosił koszty bilansowania na pozostałych uczestników rynku. W przypadku, gdyby użytkownik sieci przestał spełniać choćby jeden z warunków uprawniających go do nieustanawiania zabezpieczenia, zabezpieczenie powinno zostać ustanowione począwszy od pierwszego dnia, w którym użytkownik sieci przestał spełniać przesłanki.

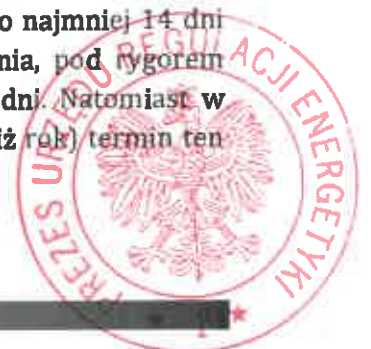
W przypadku punktów wirtualnych OSP proponuje wprowadzono dodatkowy obowiązek dla ZUP, któremu wznowiono świadczenie usługi przesyłania. Będzie on zobowiązany do złożenia wniosku o przydział zdolności zgodnie z Instrukcją KSP lub Instrukcją SGT (V. 3. Mechanizmu)

W toku niniejszego postępowania OSP zaproponował doprecyzowanie zasad korzystania z zabezpieczenia finansowego (pkt V.4. Mechanizmu). OSP będzie mógł skorzystać z zabezpieczenia finansowego, jeżeli ZUP zwleka z zapłatą za świadczone usługi co najmniej 14 dni oraz OSP powiadomi o możliwości wypowiedzenia umowy przesyłowej, przydziału zdolności lub przydziału przepustowości. OSP może skorzystać z ustanowionego zabezpieczenia również w sytuacji, gdy zawiesi świadczenie usługi przesyłania, wypowie umowę przesyłową lub gdy ZUP nie odnowi wygasającego zabezpieczenia finansowego co najmniej 14 dni roboczych przed jego wygaśnięciem. Zaspokojeniu podlegają roszczenia zaległe.

Ponieważ zgodnie z art. 31 ust. 1 rozporządzenia 312/2014 wymogi umowne mają zmniejszać ryzyko niewywiązania się przez użytkowników sieci z opłat o których mowa w art. 29 oraz 30 rozporządzenia 312/2014, metodologia kalkulacji opłat związanych z neutralnością bilansowania powinna również definiować zasady wypowiedzania umowy przesyłowej, przydziału zdolności lub przydziału przepustowości. W ramach niniejszego postępowania doprecyzowano te zasady.

Na wniosek użytkownika sieci, OSP obniża zabezpieczenie finansowe w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku w formie pisemnej (pkt V.7. Mechanizmu). Postanowienie to znajdzie zastosowanie przykładowo w sytuacji, gdy użytkownik sieci planuje zakończyć działalność wymagającą utrzymywania stosownego zabezpieczenia lub też zostanie ustanowione zabezpieczenie w innej formie niż dotychczas. Zgodnie z propozycją OSP zabezpieczenie zostanie obniżone jeżeli ZUP nie posiada zaległych płatności wobec OSP. Ponadto, obniżenie zabezpieczenia może zostać dokonane do kwoty nie niższej niż skalkulowana dla danej doby gazowej zgodnie z punktem V.1.B Mechanizmu. Zaproponowana zmiana zwiększy pewność otrzymania pozytywnej decyzji przez użytkownika.

W zmienionym niniejszą decyzją Mechanizmie zostały również wprowadzone zmiany odnośnie terminu ważności zabezpieczenia finansowego (pkt V.6. Mechanizmu). W przypadku usług inne niż długoterminowe ZUP będzie zobowiązany odnowić zabezpieczenie finansowe co najmniej 14 dni roboczych przed terminem wygaśnięcia obecnie obowiązującego zabezpieczenia, pod rygorem zawieszenia świadczenia usług przesyłania. Dotychczas termin ten wynosił 7 dni. Natomiast w przypadku usług długoterminowych (czyli świadczonych przez okres dłuższy niż rok) termin ten



został wydłużony z 14 do 20 dni roboczych. Należy również pamiętać, że w przypadku usług długoterminowych zabezpieczenie musi zostać ustanowione na okres nie krótszy niż rok.

W związku z wnioskiem o zatwierdzenie nowego Mechanizmu, OSP złożył wniosek o uchylenie dotychczas obowiązującej decyzji Prezesa URE z dnia 15 grudnia 2018 r. znak: DRR.WRG.7129.6.2018.ŁWę. Stosownie do art. 155 k.p.a. decyzja ostateczna, na mocy której strona nabyła prawo, może być w każdym czasie za zgodą strony uchylona lub zmieniona przez organ administracji publicznej, który ją wydał, jeżeli przepisy szczególne nie sprzeciwiają się uchyleniu lub zmianie takiej decyzji i przemawia za tym interes społeczny lub słuszny interes strony. Wówczas, zgodnie z art. 154 § 2 w związku z art. 155 k.p.a. właściwy organ wydaje decyzję w sprawie uchylenia lub zmiany dotychczasowej decyzji. Przepisy k.p.a. stosuje się do postępowania przed Prezesem URE na mocy art. 30 ust. 1 ustawy Prawo energetyczne.

W niniejszej sprawie spełnione są przesłanki zastosowania art. 155 k.p.a. Decyzja, której dotyczy wniosek o uchylenie złożony przez OSP, jest ostateczna. Na jej podstawie Wnioskodawca nabył prawo do podejmowania działań określonych w Mechanizmie. W ocenie Prezesa URE Wnioskodawca należycie wykazał interes społeczny oraz swój słuszny interes w tym zakresie, a przepisy szczególne nie sprzeciwiają się uchyleniu przedmiotowej decyzji. Złożenie przez OSP wniosku o jej uchylenie należy uznać za jednoczesne wyrażenie zgody na wydanie takiej decyzji przez Prezesa URE jako organ właściwy.

Zatwierdzony Mechanizm zostanie ogłoszony w Biuletynie Urzędu Regulacji Energetyki stosownie do art. 30 ust. 2 rozporządzenia 312/2014.

Mając powyższe na względzie, postanowiłem orzec jak w sentencji.

#### **POUCZENIE**

1. Od niniejszej decyzji służy stronie odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – za pośrednictwem Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia (art. 30 ust. 2 i 3 ustawy – Prawo energetyczne oraz art. 479<sup>46</sup> pkt 1 i art. 479<sup>47</sup> § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1460 z późn. zm.)). Odwołanie należy doręczyć na adres: Urzędu Regulacji Energetyki, Al. Jerozolimskie 181, 02-222 Warszawa.
2. Odwołanie od decyzji powinno czynić zadość wymaganiom przepisanych dla pisma procesowego oraz zawierać oznaczenie zaskarżonej decyzji i wartości przedmiotu sporu, przytoczenie zarzutów, związane ich uzasadnienie, wskazanie dowodów, a także zawierać wniosek o uchylenie albo zmianę decyzji w całości lub w części (art. 479<sup>49</sup> Kodeksu postępowania cywilnego).
3. Odwołanie od decyzji Prezesa URE podlega opłacie stałej w kwocie 1 000 zł, zgodnie z art. 32 ust. 1 w związku z art. 3 ust. 2 pkt 9 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 785 z późn. zm.). Strona może ubiegać się o zwolnienie od kosztów sądowych, stosownie do przepisów art. 100 i następne ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz o przyznanie pomocy prawnej poprzez ustanowienie adwokata lub radcy prawnego, stosownie do przepisu art. 117 Kodeksu



4. Zgodnie z art. 15zszs ust. 1 pkt 1 i 6 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 374, z późn zm.) w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID **bleg terminów procesowych i sądowych** w postępowaniach sądowych, w tym sądownoadministracyjnych oraz postępowaniach administracyjnych - **nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu na ten okres.**
5. W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję (art. 127a § 1 ustawy - Kodeks postępowania administracyjnego). **Z dnem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez stronę, decyzja staje się ostateczna i prawomocna** (art. 127a § 2 ustawy - Kodeks postępowania administracyjnego).
6. Decyzja podlega wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia odwołania, ponieważ jest zgodna z żądaniem strony/stron (art. 130 § 4 ustawy - Kodeks postępowania administracyjnego). - alternatywnie jeśli decyzja jest zgodna z wnioskiem wszystkich uczestników.
7. Czynności dokonane w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 są skuteczne (art. 15 ust. 7 ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19).
8. W okresie stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 brak możliwości osobistego doręczenia pism w Urzędzie.

**Załącznik nr 1: Mechanizm zapewnienia neutralności działań bilansujących Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM Spółka akcyjna z siedzibą w Warszawie zgodnie z rozporządzeniem Komisji (UE) nr 312/2014 z dnia 26 marca 2014 r. ustanawiającym kodeks sieci dotyczący bilansowania gazu w sieciach przesyłowych**



*[Handwritten signature in blue ink]*

**Otrzymuje:**

Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A.  
ul. Mszczonowska 4  
02-337 Warszawa



Załącznik nr <sup>1</sup>..... do decyzji  
Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki  
z dnia 27 maja 2020r  
nr DRR.WRG.745.1.2020.twe

**Mechanizm zapewnienia neutralności  
kosztowej działań  
bilansujących Operatora Gazociągów  
Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A.**

*zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) nr  
312/2014 z dnia 26 marca 2014 r. ustanawiającym  
kodeks sieci dotyczący bilansowania gazu w  
sieciach przesyłowych*

2020 R.

Nalęcz  
Pawel

PREZES  
Urzędu Regulacji Energetyki

  
dr inż. Rafał Gawin

## Spis treści

I.	Wprowadzenie. ....	2
II.	Wytyczne Rozporządzenia dotyczące zasad zapewnienia neutralności kosztowej działań Operatora związanych z bilansowaniem systemu przesyłowego. ....	4
III.	Opis mechanizmu zapewnienia neutralności kosztowej działań bilansujących Operatora .....	5
IV.	Mechanizm korygujący wysokość stawki opłaty związanej z neutralnością bilansowania .....	9
V.	Zasady zarządzania ryzykiem kredytowym. ....	10

## I. Wprowadzenie.

Rozporządzenie Komisji (UE) nr 312/2014 z dnia 26 marca 2014 r. ustanawiające kodeks sieci dotyczący bilansowania gazu w sieciach przesyłowych (Dz. U. UE. L. z 2014 r. Nr 91, str. 15 – dalej: „Rozporządzenie”) – weszło w życie w dniu 16 kwietnia 2014 r. Rozporządzenie zawiera wytyczne odnośnie zasad bilansowania systemu przesyłowego oraz rozliczania ze Zleceniodawcami Usług Przesyłania (dalej: „ZUP”) z tytułu ich niezbilansowania handlowego.

Celem nadrzędnym wprowadzenia ww. regulacji jest przyśpieszenie rozwoju krótkoterminowych rynków hurtowych paliwa gazowego oraz ściślejsza integracja unijnego rynku gazu, poprzez zapewnienie spójności zasad bilansowania systemów przesyłowych w obrębie państw członkowskich Unii Europejskiej. Powyższy cel ma zostać zrealizowany m.in. poprzez zapewnienie odpowiedniej motywacji użytkowników systemu do podejmowania działań w celu zbilansowania swojej pozycji handlowej, przy wykorzystaniu standardowych produktów dostępnych na platformach obrotu.

Zakres niniejszego dokumentu obejmuje opis mechanizmu mającego na celu neutralizację wyniku działalności prowadzonej przez Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. (dalej: „OSP”) w zakresie bilansowania w Krajowym Systemie Przesyłowym oraz w Systemie Gazociągów Tranzytowych. Natomiast dokument nie określa sposobu kalkulacji ceny krańcowej czy sposobu rozliczenia opłat z tytułu niezbilansowania ZUP, które to zostały szczegółowo opisane w „Sprawozdaniu dotyczącym planowanych do wprowadzenia przez GAZ-SYSTEM środków tymczasowych w związku z wejściem w życie Rozporządzenia Komisji (UE) NR 312/2014 z dnia 26 marca 2014 r. ustanawiającego kodeks sieci dotyczący bilansowania gazu w sieciach przesyłowych” oraz w obowiązującej Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej (dalej: „IRIESP”), a także w obowiązującej Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej Polskiego Odcinka Systemu Gazociągów Tranzytowych Jamat-Europa (dalej: „IRIESP SGT”).

Zgodnie z zapisami Rozporządzenia jednym z istotnych aspektów systemu bilansowania jest konieczność zapewnienia neutralności finansowej działań operatora systemu przesyłowego w tym obszarze.

Zgodnie z art. 29 Rozporządzenia, operator systemu przesyłowego nie może czerpać zysków ani ponosić strat z tytułu działalności bilansowania. W związku z powyższym OSP powinien przenosić na ZUP wszelkie koszty i przychody bezpośrednio związane z prowadzeniem działań bilansujących.

Z Rozporządzenia wynika obowiązek przenoszenia kosztów i przychodów bezpośrednio związanych z prowadzeniem przez operatora systemu przesyłowego działalności bilansowania systemu przesyłowego do opłaty związanej z neutralnością bilansowania (dalej: „ONB”), o której mowa w art. 30 ust. 1 Rozporządzenia. Koszty uwzględniane w tej opłacie nie są zatem uwzględniane w bazie kosztów uzasadnionych stanowiących podstawę kalkulacji stawek opłat za świadczenie usługi przesyłania paliwa gazowego, zaś osiągnięte przychody regulowane tą opłatą nie podlegają uwzględnieniu w stanie konta regulacyjnego, o którym mowa w art. 3 pkt. 24 oraz art. 19 i art. 20 Rozporządzenia Komisji (UE) 2017/460 z dnia 16 marca 2017r. ustanawiającego kodeks sieci dotyczący zharmonizowanych struktur taryf przesyłowych dla gazu (Dz. U. UE L 72 z 17.03.2017, str. 29).

Rozliczanie wszelkich kosztów i przychodów bezpośrednio związanych z prowadzeniem przez operatora systemu przesyłowego działań bilansujących w ramach ONB ma na celu zapewnienie pełnej neutralności kosztowej oraz zapobieżenie dwukrotnemu obciążeniu

użytkowników systemu kosztami związanymi z prowadzeniem przez operatora systemu przesyłowego działalności bilansowania systemu przesyłowego.

W niniejszym dokumencie zaprezentowano mechanizm zapewnienia neutralności działań bilansujących OSP, który będzie stosowany od dnia 01.06.2020 roku od godz. 6:00. Z uwagi na fakt, iż zgodnie z art. 2 ust. 4 Rozporządzenia, jego postanowienia nie znajdują zastosowania do sytuacji nadzwyczajnych takich jak okres uruchomienia zapasów obowiązkowych gazu ziemnego, to na wypadek wystąpienia stanu nadzwyczajnego zasady zapewnienia neutralności finansowej działań bilansujących OSP określone są w IRIESP oraz IRIESP SGT.

Zgodnie z art. 31 ust. 2 Rozporządzenia w niniejszym dokumencie zdefiniowano również zgodnie z zasadami przejrzystości i równego traktowania, jak również proporcjonalne do ich celu, wymogi i zasady zarządzania ryzykiem kredytowym, w tym w zakresie przyjętych przez OSP zabezpieczeń finansowych, w celu zmniejszenia ryzyka OSP w związku z niewywiązaniem się przez ZUP z należnych płatności. Wszelkie pojęcia użyte w niniejszym dokumencie należy odczytywać zgodnie z definicjami zawartymi w aktualnej IRIESP oraz IRIESP SGT, chyba że zostały inaczej zdefiniowane w niniejszym dokumencie.

Natęcza  
Paweł

Dzielnica  
Poległomy grzebień  
Kafarna Pólka  
00-000-0000  
Lublin 10000



## II. Wytyczne Rozporządzenia dotyczące zasad zapewnienia neutralności kosztowej działań Operatora związanych z bilansowaniem systemu przesyłowego.

Rozporządzenie zawiera szereg wytycznych odnośnie opracowania mechanizmu neutralności bilansowania.

Kluczowe wytyczne Rozporządzenia są następujące:

- wszelkie koszty i przychody z tytułu prowadzenia działań bilansujących powinny być przenoszone na użytkowników systemu, w tym:
  - koszty i przychody z tytułu rozliczeń za niezbilansowanie dobowe i opłat śróddziennych,
  - koszty i przychody z tytułu prowadzenia działań bilansujących przez operatora systemu przesyłowego, chyba że krajowy organ regulacyjny uzna te koszty i przychody za poniesione i uzyskane w sposób nieefektywny na podstawie mających zastosowanie przepisów krajowych,
  - inne koszty i przychody związane z działalnością bilansującą, chyba że krajowy organ regulacyjny uzna te koszty i przychody za poniesione i uzyskane w sposób nieefektywny na podstawie mających zastosowanie przepisów krajowych.
- opłaty związane z neutralnością mogą być nakładane na użytkowników systemu lub operatora systemu przesyłowego, w zależności od osiąganego wyniku na działalności bilansowania:
  - w przypadku gdy wynik na działalności bilansowania jest pozytywny (u operatora systemu przesyłowego powstaje zysk), operator systemu przesyłowego będzie zobowiązany do uiszczenia ONB na rzecz użytkowników systemu,
  - w przypadku gdy wynik na działalności bilansowania jest negatywny (u operatora systemu przesyłowego powstaje strata), użytkownicy systemu będą zobowiązani do uiszczenia ONB na rzecz operatora systemu przesyłowego.
- ONB powinna być nakładana odpowiednio na użytkownika systemu albo operatora systemu przesyłowego proporcjonalnie do wykorzystania przez użytkowników systemu:
  - punktów wejścia/wyjścia do/z sieci przesyłowej lub
  - sieci przesyłowej.
- ONB powinna być wyszczególniona na fakturze użytkownika systemu lub operatora systemu przesyłowego, a do faktury powinny być dołączone odpowiednie informacje dodatkowe (wynikające z przyjętej metody zapewnienia neutralności).
- Krajowy organ regulacyjny dokonuje oceny czy koszty i przychody z tytułu działań bilansujących podejmowanych zgodnie z art. 9 Rozporządzenia zostały poniesione i uzyskane w sposób efektywny na podstawie znajdujących zastosowanie przepisów krajowych.
- Krajowy organ regulacyjny jest zobowiązany do ustalania lub zatwierdzania oraz publikacji metody kalkulacji ONB oraz zasad zarządzania ryzykiem kredytowym.
- Krajowy organ regulacyjny jest uprawniony również do ustalania lub zatwierdzania oraz publikacji metody podziału ONB pomiędzy użytkowników systemu.

### III. Opis mechanizmu zapewnienia neutralności kosztowej działań bilansujących OSP

1 października 2015 r. został zaimplementowany mechanizm zapewnienia neutralności kosztowej działań bilansujących OSP, który jest zgodny z wytycznymi Rozporządzenia.

W okresie wdrażania mechanizmu neutralizacji wyniku OSP na działalności związanej z bilansowaniem, cykl rozliczania opłaty neutralizującej ulegał stopniowym przekształceniom, tak by w roku gazowym 2017/2018 osiągnąć swój docelowy kształt. Szczegóły dotyczące docelowego kształtu mechanizmu zostały przedstawione w niniejszym rozdziale.

#### 1. Założenia dotyczące kategorii kosztowych uwzględnianych w mechanizmie neutralizującym.

W systemie zapewnienia neutralności kosztowej w zakresie bilansowania zgodnie z Rozporządzeniem (zasady szerzej opisane w Rozdziale II) uwzględnione są następujące kategorie kosztów:

- koszty i przychody OSP z tytułu opłat za niezbilansowanie dobowe i opłat śróddziennych, tj. z tytułu rozliczeń za niezbilansowanie handlowe z poszczególnymi ZUP,
- koszty i przychody z tytułu prowadzenia działań bilansujących przez OSP, tj. w szczególności koszty i przychody z tytułu zakupu/sprzedaży paliwa gazowego przez OSP, a w przypadku zakupu przez OSP gazu ziemnego z zagranicy – także koszty ponoszone przez OSP w związku z realizacją obowiązku tworzenia i utrzymywania zapasu obowiązkowego gazu ziemnego, określonego w ustawie z dnia 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1210 z późn. zm.),
- inne koszty i przychody bezpośrednio związane z prowadzeniem działalności polegającej na bilansowaniu sieci przesyłowej, w tym w szczególności:
  - koszty transportu paliwa gazowego zakupionego na potrzeby prowadzenia działań bilansujących,
  - koszty dostępu do platform obrotu, w ramach których OSP prowadzi zakup/sprzedaż paliwa gazowego na potrzeby bilansowania fizycznego systemu,
  - koszty transakcyjne związane z prowadzeniem transakcji obrotu paliwem gazowym na rynku regulowanym na potrzeby prowadzenia działań bilansujących,
  - koszty finansowania zabezpieczeń transakcyjnych na potrzeby prowadzenia działań bilansujących,
  - koszty utrzymania Platformy Rynku Bilansującego,
  - koszty wynagrodzeń pracowników prowadzących działania związane z bilansowaniem systemu przesyłowego,
  - koszty poniesione przez OSP w związku z niezaspokojeniem przez ZUP wierzytelności wynikających z opłat z tytułu bilansowania (łącznie z kwotą wierzytelności) na skutek wydania:
    - przez organ egzekucyjny postanowienia o umorzeniu postępowania

egzekucyjnego ze względu na okoliczność, iż było oczywiste, że z egzekucji prowadzonej względem ZUP nie uzyska się sumy wyższej od kosztów egzekucyjnych, lub

- przez sąd postanowienia o umorzeniu postępowania upadłościowego prowadzonego względem ZUP ze względu na okoliczność, iż majątek pozostały po wyłączeniu z niego przedmiotów majątkowych ZUP obciążonych hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym, zastawem skarbowym lub hipoteką morską nie wystarczał na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego, lub
  - przez sąd postanowienia stwierdzającego zakończenie postępowania upadłościowego prowadzonego względem ZUP, gdy po wykonaniu przez ZUP obowiązków określonych w planie spłaty wierzycieli sąd stwierdził wykonanie planu spłaty i umorzył zobowiązania ZUP powstałe przed dniem ogłoszenia upadłości i niezaspokojone w wyniku wykonania planu spłaty wierzycieli, lub
  - przez sąd postanowienia zatwierdzającego układ zawarty w postępowaniu restrukturyzacyjnym prowadzonym względem ZUP, z chwilą uprawomocnienia się którego postępowania zabezpieczające i egzekucyjne prowadzone przeciwko ZUP w celu zaspokojenia wierzytelności objętych układem uległy umorzeniu z mocy prawa,
- o koszty związane z amortyzacją majątku OSP przeznaczonego do prowadzenia działalności w zakresie bilansowania,
  - o takie przychody, jak w szczególności przychody z tytułu opłaty (ONOB) wynikającej z braku realizacji usług systemowych przez ZUP, opłaty za niedotrzymanie nominacji (ONWW), opłaty za niedotrzymanie prognozy transportowej (ONP) jak również z tytułu opłaty za niezgodność danych operatywnych w stosunku do danych rozliczeniowych (OND).

Koszty, o których mowa powyżej niezwiązane bezpośrednio z bilansowaniem, nie będą uwzględniane przy obliczaniu ONB, natomiast koszty częściowo związane z działalnością bilansowania (np. koszty wynagrodzeń pracowników), będą przenoszone w części odpowiadającej rzeczywistym kosztom poniesionym w związku z działalnością bilansowania systemu przesyłowego. Koszty wynikające z nieuiszczenia przez ZUP opłat na rzecz OSP zostaną uwzględnione pod warunkiem należytego wywiązania się przez OSP z zasad zarządzania ryzykiem kredytowym.

## **2. Opłata związana z neutralnością bilansowania.**

Neutralność bilansowania będzie osiągana za pomocą ONB, która będzie kalkulowana jako iloczyn stawki opłaty związanej z neutralnością bilansowania (dalej: „SNF”) i ilości paliwa gazowego przekazanego przez ZUP do przesłania w punkcie wejścia do systemu przesyłowego i odebranego przez ZUP w punkcie wyjścia z systemu przesyłowego we wszystkich dobach okresu rozliczeniowego, jednakże z wyłączeniem ilości przekazanych i odebranych w WPWE<sub>GG</sub>, WPWY<sub>GG</sub>, WPWE<sub>PPG</sub>, WPWY<sub>PPG</sub>, WPWE<sub>OTC</sub>, WPWY<sub>OTC</sub>, WPWE<sub>OSP</sub>, WPWY<sub>OSP</sub>, WPWY<sub>ZO</sub> oraz w punktach wirtualnych SGT(dalej: punkty wirtualne).

Stawka opłaty związanej z neutralnością bilansowania będzie kalkulowana odrębnie dla każdego obszaru bilansowania w cyklu miesięcznym, ONB rozliczana będzie również w cyklu miesięcznym.

**SNF dla miesiąca „m” będzie kalkulowana zgodnie z poniższym wzorem:**

$$SNF = \frac{K - P + Korekta}{W}$$

przy czym poszczególne symbole oznaczają:

SNF – stawka opłaty związanej z niezbilansowaniem [zł/MWh],

K – koszty, o których mowa w pkt. 1 powyżej, poniesione przez OSP w związku z działalnością bilansowania, zgodnie z wykonaniem kalkulowanym dla miesiąca gazowego „m” [zł],

P – przychody osiągnięte przez OSP w związku z działalnością bilansowania, zgodnie z wykonaniem kalkulowanym dla miesiąca gazowego „m” [zł],

Korekta – zmiana w wysokości różnicy pomiędzy kosztami i przychodami osiągniętymi w poprzednich okresach rozliczeniowych, powstała z przyczyn wskazanych w rozdziale IV [zł],

W – suma ilości paliwa gazowego przesłanego w miesiącu gazowym „m” przez punkty wejścia do systemu przesyłowego i punkty wyjścia z systemu przesyłowego, z wyłączeniem punktów wirtualnych [MWh].

Zgodnie z powyższym wzorem, podstawą kalkulacji stawki neutralizującej będą **koszty poniesione i przychody zrealizowane** przez OSP związane z działalnością bilansowania, zgodnie z wykonaniem kalkulowanym dla danego miesiąca gazowego oraz ilość paliwa gazowego przesłanego w tym samym miesiącu przez punkty wejścia/wyjścia do/z systemu przesyłowego, z wyłączeniem punktów wirtualnych. Stawka opłaty neutralizującej będzie publikowana:

- najpóźniej do 27 dnia miesiąca „m+1” i będzie obowiązywała dla miesiąca „m”,
- z dokładnością do części milionowej złotego.

**Przy obliczaniu SNF uwzględniane będą:**

- koszty i przychody przypisane bezpośrednio do obszarów bilansowania i wynikające wprost z zapisów księgowych, oraz
- koszty ogólne (wspólne), które będą alokowane do obszarów bilansowania na podstawie klucza rozliczeniowego odzwierciedlającego w ujęciu wartościowym działania OSP podejmowane w celu zbilansowania poszczególnych obszarów bilansowania.

**ONB będzie kalkulowana zgodnie z poniższym wzorem:**

$$ONB = MOD(SNF) * (EP)$$

przy czym poszczególne symbole oznaczają:

ONB – opłata związana z neutralnością bilansowania [zł]

MOD(SNF) – wartość bezwzględna stawki opłaty związanej z neutralnością finansową bilansowania [zł/MWh],

EP – ilość paliwa gazowego stanowiąca sumę ilości dobowych paliwa gazowego w danym okresie rozliczeniowym przekazanego przez ZUP do przestania w punkcie wejścia do systemu przesyłowego i odebranego przez ZUP w punkcie wyjścia z systemu przesyłowego, z wyłączeniem ilości przekazanych i odebranych w punktach wirtualnych [MWh].

OSP, zgodnie z postanowieniami Rozporządzenia, będzie publikował odpowiednie dane dotyczące łącznych opłat za niezbilansowanie oraz łącznych ONB przynajmniej tak samo często jak wystawiane będą faktury dla ZUP z tytułu danych opłat, ale nie rzadziej niż raz w miesiącu.

W przypadku gdy dla miesiąca gazowego SNF przyjmie **wartość dodatnią**, ONB wnoszona będzie **przez ZUP na rzecz OSP**.

W przypadku gdy dla miesiąca gazowego SNF przyjmie **wartość ujemną**, ONB wnoszona będzie **przez OSP na rzecz ZUP**.

Wartości EP oraz W przyjmowane są do rozliczeń ONB i SNF z dokładnością do jednej tysięcznej części MWh.

W przypadku gdy dla miesiąca gazowego rozliczenia wynikające z bilansowania w stosunku do danego ZUP będą uwzględniały wyłącznie ONB, a jej wartość nie będzie przekraczała jednego (1) złotego przyjmuje się, iż OSP zaniecha pobrania ONB od tego ZUP.

Natęczyński  
Pawel

Województwo  
Śląskie  
130801 44200

#### **IV. Mechanizm korygujący wysokość stawki opłaty związanej z neutralnością bilansowania**

##### **1. Mechanizm korygujący wysokość SNF:**

Stawka SNF podlega korekcie w przypadku:

- korekty dotyczącej kosztów i przychodów z tytułu działań bilansujących lub związanych z działalnością bilansującą w poprzednich cyklach rozliczeniowych, jeżeli zostaną one uznane przez Prezesa URE za uzyskane w sposób nieefektywny na podstawie mających zastosowanie przepisów krajowych (zgodnie z art. 29 ust. 2b i 2c Rozporządzenia),
- wystąpienia konieczności dokonania korekty kosztów/przychodów w poprzednich okresach rozliczeniowych w celu osiągnięcia neutralności kosztowej OSP.

##### **2. Zasady uwzględniania korekt SNF**

W przypadku wystąpienia korekty z przyczyn opisanych w pkt. 1 powyżej, SNF zostanie skorygowana w miesiącu następującym po miesiącu, w którym wystąpiły lub zostały ujawnione rozbieżności, poprzez uwzględnienie różnicy w kosztach lub przychodach w kalkulacji stawki SNF zgodnie z wzorem wskazanym w rozdziale III.

Korekty SNF będą dotyczyć wszystkich ZUP w okresie, w którym będzie obowiązywała skorygowana SNF.

##### **3. Mechanizm korygujący wysokość ONB**

Korekta ONB następuje w przypadku wystąpienia korekty Handlowego Raportu Przesyłu (o czym ZUP jest informowany przez OSP w terminie trzech dni, które nie są dniami ustawowo wolnymi od pracy lub sobotą (Dni Robocze) od dnia wystąpienia korekty), która zmienia ilość paliwa gazowego stanowiące podstawę wyznaczenia EP, zgodnie z wzorem, o którym mowa w rozdziale III. W takim przypadku proces korekty odbywa się dwuetapowo. W pierwszej kolejności następuje korekta naliczonej i pobranej ONB. Korekta ONB dotyczy tych ONB, które zostały wyliczone na podstawie EP, które uległy korekcie. Rozliczenie powyższej korekty następuje pomiędzy OSP a poszczególnymi ZUP, wobec których korekta Handlowego Raportu Przesyłu wpłynęła na wartość EP przyjętej do obliczenia ONB. W przypadku gdy korekta Handlowego Raportu Przesyłu i związana z nią korekta ONB wpłynę na wysokość kosztów i przychodów osiągniętych przez OSP, niezbędne będzie skorygowanie stawki SNF zgodnie z postanowieniami pkt 1 powyżej.

##### **4. Zasady uwzględniania korekty ONB**

W przypadku konieczności dokonania korekty wysokości ONB w przypadku wskazanym w pkt. 3 powyżej, odpowiednio OSP albo ZUP zobowiązany jest do niezwłocznego skorygowania uprzednio wystawionej faktury lub też do niezwłocznego wystawienia faktury uwzględniającej wartość korekty ONB.

Natę CZ  
Paweł

Biłgoraj  
podstawy prawa  
Miejsce Prawa  
Data: 2020.05.29  
130329-42/07

## V. Zasady zarządzania ryzykiem kredytowym.

ZUP ustanawia na rzecz OSP zabezpieczenie finansowe (dalej: „Zabezpieczenie Finansowe”) na zasadach określonych w niniejszym dokumencie, w szczególności w celu zmniejszenia ryzyka niewywiązania się przez ZUP z płatności należnych z tytułu opłat za niezbilansowanie oraz płatności z tytułu ONB.

### 1. Ustanowienie Zabezpieczenia Finansowego.

Zasady ustanawiania przez ZUP na rzecz OSP Zabezpieczenia Finansowego:

- mają na celu w szczególności uniknięcie strat OSP w przypadku nieuiszczenia albo nieterminowego uiszczenia przez ZUP opłat związanych z działalnością polegającą na bilansowaniu,
- są przejrzyste i zapewniają równe traktowanie ZUP, proporcjonalnie do ich celu,
- uwzględniają dotychczasową historię współpracy OSP z ZUP,
- znajdują zastosowanie do wszystkich ZUP.

#### A. Formy Zabezpieczenia Finansowego.

Zabezpieczenie Finansowe może zostać ustanowione przez ZUP w jednej z następujących form:

- depozytu pieniężnego na rachunku bankowym wskazanym przez OSP w umowie przesyłowej, zwracanego po rozliczeniu zakończonej usługi przesyłania, wraz z odsetkami bankowymi w wysokości ustalonej dla tego rachunku w okresie złożenia depozytu, pomniejszonego o koszty prowadzenia rachunku oraz koszty przelewu bankowego,
- nieodwołalnej i bezwarunkowej gwarancji bankowej, płatnej na pierwsze żądanie OSP, wystawionej odpowiednio przez bank z siedzibą na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG), spełniającej poniższe kryteria:
  - (i) nie jest objęty przyjętymi na mocy obowiązujących przepisów prawa, w tym przepisów Unii Europejskiej wydanych z uwzględnieniem art. 215 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE C 326/47 z 26.10.2012), środkami ograniczającymi w zakresie świadczenia usług finansowych, bankowych lub inwestycyjnych, w tym pomocy w emisji lub wszelkich innych czynności związanych ze zbywalnymi papierami wartościowymi i instrumentami rynku pieniężnego,
  - (ii) o aktualnej ocenie ratingowej nadanej przez jedną z następujących agencji ratingowych: Moody's, Standard & Poor's lub Fitch (wymagany poziom nie niższy niż Baa2 dla Agencji Moody's, BBB dla Agencji Standard & Poor's, BBB dla Agencji Fitch), która została zaakceptowana przez OSP,
- nieodwołalnego i bezwarunkowego poręczenia (podlegającego prawu polskiemu), płatnego na pierwsze żądanie OSP, wystawionego przez spółkę dominującą w grupie kapitałowej ZUP, która posiada siedzibę na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG), jeżeli są spełnione poniższe kryteria:
  - (i) spółka dominująca w grupie kapitałowej ZUP nie jest objęta przyjętymi na mocy obowiązujących przepisów prawa, w tym przepisów Unii Europejskiej wydanych z uwzględnieniem art. 215 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, środkami

ograniczającymi w zakresie świadczenia usług finansowych, bankowych lub inwestycyjnych, w tym pomocy w emisji lub wszelkich innych czynności związanych ze zbywalnymi papierami wartościowymi i instrumentami rynku pieniężnego,

(ii) spółka dominująca w grupie kapitałowej ZUP posiada aktualną ocenę ratingową nadaną przez agencję ratingową (wymagany poziom nie niższy niż Baa2 dla Agencji Moody's, BBB dla Agencji Standard & Poor's, BBB dla Agencji Fitch) oraz złożyła w formie aktu notarialnego oświadczenie o poddaniu się egzekucji obejmującej obowiązek zapłaty sumy pieniężnej do wysokości w nim określonej w trybie art. 777 ustawy Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1460 z późn. zm. – dalej: „KPC”),

(iii) poręczenie spółki dominującej w grupie kapitałowej ZUP może być udzielone do wysokości 10% kapitału zakładowego tej spółki,

- weksel własny wraz z oświadczeniem w formie aktu notarialnego o poddaniu się egzekucji obejmującego obowiązek zapłaty sumy pieniężnej do wysokości w nim określonej w trybie art. 777 KPC – forma zabezpieczenia dostępna jedynie dla podmiotów, które spełniają poniższe kryteria:

(i) posiadają siedzibę na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG);

(ii) przez okres ostatnich czterech lat nieprzerwanie korzystali z przepustowości (mocy umownych) w fizycznych punktach wejścia lub wyjścia oraz terminowo dokonywały płatności swoich zobowiązań wobec OSP.

Jeżeli ZUP posiada zabezpieczenie finansowe w formie weksla własnego wraz z oświadczeniem w formie aktu notarialnego o poddaniu się egzekucji i przestanie spełniać warunki (i) lub (ii), o których mowa powyżej, w terminie pięciu (5) Dni Roboczych od dnia w którym ZUP przestał spełniać ww. warunki, ZUP przedkłada OSP Zabezpieczenie Finansowe w odpowiedniej formie.

## B. Wysokość Zabezpieczenia Finansowego.

Zabezpieczenie Finansowe ustanowione przez ZUP nie może być dla danej doby gazowej niższe niż:

### a) 125% sumy:

- niezapłaconych przez ZUP zobowiązań wynikających z wystawionych ZUP przez OSP faktur pomniejszonych o zobowiązania OSP względem ZUP wynikające z Handlowego Raportu Przesyłu, które nie zostały zapłacone przez OSP, oraz

zobowiązań ZUP wynikających z wysokości potencjalnej opłaty za niezbilansowanie, ustalonej na podstawie salda wzajemnych zobowiązań OSP i ZUP za wszystkie doby gazowe oraz wartości CSRB, które nie zostały jeszcze objęte fakturą za bilansowanie; albo

### b) dwukrotności opłaty za świadczone usługi przesyłania ustalonej na podstawie przydziału przepustowości (PP) danego ZUP,

albo

### c) 150 000,00 PLN w przypadku posiadania przydziału zdolności (PZ) przez ZUP,

w zależności od tego, która z powyższych wartości jest większa, z zastrzeżeniem zasad określonych w punkcie 8.



Dniem zapłaty należności wynikających z wystawionych przez OSP faktur jest dzień, w którym środki pieniężne zostaną zaksięgowane na rachunku bankowym OSP.

Zabezpieczenie Finansowe kalkulowane jest dla każdej doby gazowej i jest ściśle związane z poziomem niezbilansowania zgodnie z zasadami określonymi w niniejszym dokumencie. ZUP zobowiązany jest obliczyć samodzielnie wysokość Zabezpieczenia Finansowego i utrzymywać je na wymaganym poziomie. Zabezpieczenie Finansowe winno być wniesione nie później niż na pięć (5) Dni Roboczych przed rozpoczęciem świadczenia usług przesyłania przez OSP.

#### C. Zwolnienie z obowiązku ustanowienia Zabezpieczenia Finansowego.

ZUP, który posiada siedzibę na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG) oraz aktualną ocenę ratingową - rating finansowy nie niższy niż:

- Baa2 dla Agencji Moody's, lub
- BBB dla Agencji Standard & Poor's, lub
- BBB dla Agencji Fitch

nie jest zobowiązany do ustanowienia Zabezpieczenia Finansowego.

#### D. Zasady ustanawiania Zabezpieczenia Finansowego dla grup bilansowych.

Zabezpieczenie Finansowe w zakresie bilansowania całej grupy bilansowej składa ZUP odpowiedzialny za bilansowanie handlowe całej grupy bilansowej (ZUP<sub>BG</sub>).

Przy określaniu wysokości Zabezpieczenia Finansowego, do którego złożenia zobowiązany jest ZUP będący uczestnikiem grupy bilansowej (ZUP<sub>UG</sub>), który nie jest ZUP<sub>BG</sub>, uwzględnia się zobowiązania tego ZUP<sub>UG</sub>, wyłącznie w zakresie niezapłaconych przez ZUP<sub>UG</sub> zobowiązań wynikających z wystawionych przez ZUP<sub>UG</sub> przez OSP faktur pomniejszonych o zobowiązania OSP względem tego ZUP<sub>UG</sub> wynikające z Handlowego Raportu Przesyłu, które nie zostały zapłacone przez OSP.

Przy określaniu wysokości Zabezpieczenia Finansowego ZUP odpowiedzialnego za bilansowanie handlowe całej grupy bilansowej (ZUP<sub>BG</sub>) uwzględnia się zobowiązania tego ZUP<sub>BG</sub> w zakresie niezapłaconych przez ZUP<sub>BG</sub> zobowiązań wynikających z wystawionych przez ZUP<sub>BG</sub> przez OSP faktur pomniejszonych o zobowiązania OSP względem ZUP<sub>BG</sub> wynikające z Handlowego Raportu Przesyłu, które nie zostały zapłacone przez OSP oraz uwzględnia się sumaryczną wartość zobowiązań wynikających z wysokości potencjalnej opłaty za niezbilansowanie, ustalonej na podstawie salda wzajemnych zobowiązań OSP i ZUP za wszystkie doby gazowe oraz wartości CSRB, które nie zostały jeszcze objęte fakturą za bilansowanie wszystkich ZUP będących uczestnikami grupy bilansowej (ZUP<sub>UG</sub> i ZUP<sub>BG</sub>) w grupie bilansowej.

Zawieszenie świadczenia usług przesyłania na rzecz ZUP<sub>BG</sub>, zgodnie z postanowieniami pkt. 3 poniżej, skutkuje rozwiązaniem grupy bilansowej, za której bilansowanie handlowe odpowiedzialny jest dany ZUP<sub>BG</sub>. Rozwiązanie, o którym mowa powyżej, następuje od doby gazowej, w której świadczenie usług przesyłania na rzecz ZUP<sub>BG</sub> jest zawieszono. ZUP<sub>UG</sub> będący uczestnikami takiej grupy bilansowej wzywani są niezwłocznie, po zawieszeniu przez OSP świadczenia usług przesyłania dla ZUP<sub>BG</sub>, do ustanowienia odpowiedniego Zabezpieczenia Finansowego zgodnie z ogólnymi zasadami określonymi w niniejszym pkt. V.1. w terminie czterdziestu ośmiu (48) godzin od wystania tego wezwania – pod rygorem zawieszenia świadczenia usług przesyłania. Wezwanie, o którym mowa powyżej, następuje za

pośrednictwem poczty elektronicznej lub systemu wymiany informacji (SWI).

Formy ustanawiania, warunki oraz zasady zwolnienia z obowiązku ustanowienia Zabezpieczenia Finansowego przewidziane w pkt. V.1.A,B i C, znajdują zastosowanie również do ustanawiania Zabezpieczenia Finansowego dla grup bilansowych.

## 2. Zasady weryfikacji wysokości Zabezpieczenia Finansowego.

OSP jest uprawniony do weryfikacji poziomu Zabezpieczenia Finansowego codziennie, za poprzednią dobę gazową. W przypadku braku odpowiedniego poziomu Zabezpieczenia Finansowego, OSP podejmuje działania wobec ZUP, zgodnie z postanowieniami pkt. 3 poniżej.

## 3. Skutki braku odpowiedniego poziomu Zabezpieczenia Finansowego.

Jeśli wysokość Zabezpieczenia Finansowego w poprzedniej dobie gazowej będzie niższa od wymaganego poziomu, lecz wyższa niż 50% wymaganego poziomu, OSP pisemnie lub za pośrednictwem poczty elektronicznej lub systemu wymiany informacji (SWI) wezwie ZUP do uzupełnienia Zabezpieczenia Finansowego do godziny 15:00 doby gazowej następującej po dobie gazowej, w której OSP wystąpił z wezwaniem do uzupełnienia Zabezpieczenia Finansowego. W przypadku nieuzupełnienia Zabezpieczenia Finansowego przez ZUP, OSP zawiesi świadczenie usług przesyłania na rzecz ZUP w momencie, gdy upłynie czterdzieści osiem (48) godzin od rozpoczęcia doby gazowej, w której ZUP powinien był uzupełnić Zabezpieczenie Finansowe. OSP może odstąpić od wezwania ZUP do uzupełnienia Zabezpieczenia Finansowego jeżeli wysokość Zabezpieczenia Finansowego w poprzedniej dobie gazowej będzie niższa od wymaganego poziomu o kwotę nie przekraczającą 1000 zł (PLN).

Jeżeli godzina 15:00 doby gazowej następującej po dobie gazowej, w której OSP wystąpił z wezwaniem do uzupełnienia Zabezpieczenia Finansowego, przypada na dzień uznany ustawowo za wolny od pracy lub na sobotę, termin na uzupełnienie Zobowiązania Finansowego przez ZUP upływa o godzinie 15:00 następnego dnia, który nie jest dniem wolnym od pracy ani sobotą.

Zabezpieczenie Finansowe w formie depozytu pieniężnego, uznaje się za uzupełnione do wymaganego poziomu w momencie uznania rachunku bankowego OSP w wysokości odpowiadającej wezwaniu do uzupełnienia Zabezpieczenia Finansowego.

Jeśli natomiast poziom Zabezpieczenia Finansowego w poprzedniej dobie gazowej będzie niższy niż 50% wymaganego poziomu, OSP w momencie, gdy upłynie czterdzieści osiem (48) godzin od rozpoczęcia kolejnej doby gazowej zawiesi świadczenie usług przesyłania na rzecz ZUP bez wzywania do uzupełnienia Zabezpieczenia Finansowego. O fakcie zawieszenia usługi przesyłania ZUP jest informowany za pośrednictwem poczty elektronicznej lub systemu wymiany informacji (SWI) z chwilą podjęcia przez OSP decyzji o zawieszeniu świadczenia usług.

Jeżeli termin zawieszenia usługi przesyłania przypada na dzień uznany ustawowo za wolny od pracy lub na sobotę, zawieszenie usługi przesyłania nastąpi wraz z rozpoczęciem doby gazowej przypadającej na następny dzień, który nie jest dniem wolnym od pracy ani sobotą.

Zawieszenie świadczenia usługi przesyłania skutkuje brakiem możliwości złożenia nominacji przez ZUP lub jej odrzuceniem przez OSP oraz zakończeniem przydziału zdolności (PZ) dla punktów WPWE<sub>GG</sub>/WPWY<sub>GG</sub> oraz WPWE<sub>PPG</sub>/WPWY<sub>PPG</sub>

W przypadku uzupełnienia przez ZUP Zabezpieczenia Finansowego na warunkach określonych w pkt 8, usługa przesyłania zostanie wznowiona przez OSP z początkiem doby gazowej

przypadającej na Dzień Roboczy, nie później niż po upływie kolejnej doby gazowej, przypadającej po dobie gazowej, w której nastąpiło uzupełnienie Zabezpieczenia Finansowego, za wyjątkiem przydziału zdolności (PZ) dla punktów WPWE<sub>EGG</sub>/WPWY<sub>GG</sub> oraz WPWE<sub>FPG</sub>/WPWY<sub>FPG</sub>, dla których ZUP powinien ponownie złożyć wnioski o przydział zdolności zgodnie z postanowieniami IRIESP i IRIESP SGT. Sposób określania wysokości Zabezpieczenia Finansowego jest taki sam dla wszystkich ZUP, z zastrzeżeniem przypadku określania wysokości Zabezpieczenia Finansowego w ramach grupy bilansowej oraz z zastrzeżeniem przypadków określonych w punkcie 8.

W okresie zawieszenia świadczenia usług przesyłania dostarczanie paliwa gazowego do odbiorców ZUP jest nadal realizowane przez OSP, a ilości paliwa gazowego odebrane przez tych odbiorców alokowane są do tego ZUP zgodnie z postanowieniami IRIESP i IRIESP SGT, w szczególności w celu rozliczenia opłat za niezbilansowanie oraz płatności z tytułu ONB. Jednakże w przypadku, gdy ZUP poinformuje OSP o zaprzestaniu dostarczania paliwa gazowego lub upłyną trzy dni, które nie są uznane ustawowo za wolne od pracy lub sobotą od momentu zawieszenia świadczenia usług przesyłania, a ZUP w tym okresie nie uzupełni Zabezpieczenia Finansowego do wymaganego poziomu, następuje zaprzestanie dostarczania paliwa gazowego przez ZUP, a ilości odebrane przez odbiorców ZUP w całym okresie zawieszenia usług przesyłania tego ZUP, alokowane będą na sprzedawcę rezerwowego bądź sprzedawcę z urzędu, w szczególności w celu rozliczenia opłat za niezbilansowanie oraz płatności z tytułu ONB.

#### 4. Warunki zaspokajania roszczeń z Zabezpieczenia Finansowego.

OSP może skorzystać z Zabezpieczenia Finansowego w przypadku, gdy ZUP zwleka z zapłatą za świadczone przez OSP usługi co najmniej czternaście (14) dni po upływie terminu płatności za świadczenie tych usług, po uprzednim powiadomieniu ZUP przez OSP za pośrednictwem poczty elektronicznej lub systemu wymiany informacji (SWI) o możliwości wypowiedzenia, odpowiednio według wyboru OSP: przydziału przepustowości, przydziału zdolności lub umowy przesyłowej. OSP jest uprawniony do zaspokojenia roszczeń z Zabezpieczenia Finansowego, obejmujących należności zaległe.

OSP może również skorzystać z Zabezpieczenia Finansowego wniesionego przez ZUP w przypadku, gdy OSP zawiesi świadczenie usług przesyłania na rzecz tego ZUP lub wypowie umowę przesyłową danemu ZUP lub gdy ZUP nie odnowi Zabezpieczenia Finansowego w terminie czternastu (14) Dni Roboczych przed jego wygaśnięciem.

#### 5. Warunki, po spełnieniu których OSP jest uprawniony do wypowiedzenia umowy przesyłowej lub przydziału przepustowości (PP) lub przydziału zdolności (PZ)

OSP uprawniony jest do wypowiedzenia umowy przesyłowej z zachowaniem okresu wypowiedzenia, w przypadku nieprzedłużenia ważności lub nieuzupełnienia do pełnej kwoty Zabezpieczenia Finansowego, pomimo uprzedniego złożonego pisemnie lub za pośrednictwem poczty elektronicznej lub systemu wymiany informacji (SWI) wezwania do przedłużenia ważności (odnowienia) lub uzupełnienia Zabezpieczenia Finansowego. OSP może wypowiedzieć przydział przepustowości (PP), jeżeli odnośnie danego fizycznego punktu ZUP nie przedłuży ważności lub nie uzupełni do pełnej kwoty Zabezpieczenia Finansowego, pomimo uprzedniego złożonego pisemnie lub za pośrednictwem poczty elektronicznej lub systemu wymiany informacji (SWI) wezwania do przedłużenia ważności (odnowienia) lub uzupełnienia Zabezpieczenia Finansowego. OSP może wypowiedzieć albo zakończyć przydział zdolności (PZ) dla punktów PWE<sub>OSD</sub>/PWY<sub>OSD</sub>, PWE<sub>OSM</sub>/PWY<sub>OSM</sub>, WPWE<sub>EGG</sub>/WPWY<sub>GG</sub> oraz

WPWE<sub>otc</sub>/WPWY<sub>otc</sub>, a także WPWE<sub>ppg</sub>/WPWY<sub>ppg</sub> w przypadku nieprzedłużenia ważności lub nieuzupełnienia do pełnej kwoty Zabezpieczenia Finansowego przez ZUP, pomimo uprzedniego złożonego pisemnie lub za pośrednictwem poczty elektronicznej lub systemu wymiany informacji (SWI) wezwania do przedłużenia ważności (odnowienia) lub uzupełnienia Zabezpieczenia Finansowego.

#### 6. Termin ważności Zabezpieczenia Finansowego

Termin ważności Zabezpieczenia Finansowego powinien upływać trzy (3) miesiące po okresie, na który została przydzielona przepustowość (PP) lub przydzielona zdolność (PZ). Odnowienie Zabezpieczenia Finansowego powinno nastąpić nie później niż na czternaście (14) Dni Roboczych przed upływem ważności obecnego Zabezpieczenia Finansowego, pod rygorem zawieszenia świadczenia usług przesyłania.

W przypadku usług długoterminowych świadczonych przez okres dłuższy niż jeden (1) rok, OSP dopuszcza możliwość złożenia Zabezpieczenia Finansowego na okres nie krótszy niż rok gazowy, z zastrzeżeniem jego odnowienia na dwadzieścia (20) Dni Roboczych przed upływem jego ważności. W przypadku nieodnowienia Zabezpieczenia Finansowego w ww. terminie, OSP wezwie ZUP do odnowienia Zabezpieczenia Finansowego.

#### 7. Zasady obniżania Zabezpieczenia Finansowego.

OSP dokonuje obniżenia Zabezpieczenia Finansowego na wniosek ZUP w terminie czternastu (14) dni od doręczenia wniosku ZUP do obniżenia Zabezpieczenia Finansowego złożonego do OSP w formie pisemnej, pod warunkiem braku zaległych należności ZUP wobec OSP oraz z uwzględnieniem wysokości bieżących należności ZUP wobec OSP - do kwoty nie niższej niż skalkulowana dla danej doby gazowej zgodnie z pkt V.1.B. Obniżenie następuje poprzez przekazanie odpowiedniej kwoty pieniężnej na wskazany we wniosku rachunek bankowy wraz z należnymi odsetkami pomniejszonymi o koszty prowadzenia rachunku bankowego oraz koszty dokonania przelewu - w przypadku Zabezpieczenia Finansowego w formie depozytu pieniężnego - albo poprzez przekazanie ZUP zgody na obniżenie kwoty Zabezpieczenia Finansowego.

#### 8. Zasady podwyższania poziomu wymaganego Zabezpieczenia Finansowego w przypadku wznowienia przesyłania paliwa gazowego.

Wznowienie usług przesyłania dla ZUP jest możliwe, pod warunkiem, że ustanowione przez ZUP Zabezpieczenie Finansowe przez okres kolejnych trzech (3) miesięcy licząc od daty wznowienia przez OSP usług przesyłania, nie będzie dla danej doby gazowej niższe niż:

- a) 400 000,00 PLN lub
- b) 200% wartości zobowiązań ZUP wobec OSP w danej dobie gazowej stanowiących sumę:
  - niezapłaconych przez ZUP zobowiązań wynikających z wystawionych ZUP przez OSP faktur pomniejszonych o zobowiązania OSP względem ZUP wynikające z Handlowego Raportu Przesyłu, które nie zostały zapłacone przez OSP, oraz
  - zobowiązań ZUP wynikających z wysokości potencjalnej opłaty za niezbilansowanie, ustalonej na podstawie salda wzajemnych zobowiązań OSP i ZUP za wszystkie doby gazowe oraz wartości CSRB, które nie zostały jeszcze objęte fakturą za bilansowanie, lub
- c) trzykrotności opłaty za świadczone usługi przesyłania ustalonej na podstawie przydziału przepustowości (PP) danego ZUP

w zależności, która z wartości a) lub b) lub c) jest dla danej doby gazowej wartością wyższą.

## VI. Postanowienia przejściowe.

Postanowienia pkt V.1.B lit. c) wchodzi w życie z dniem 1 października 2020 r. od godz. 6:00.

Natęć  
Z  
Paweł

